

Kwartaalkrant
verschijnt 4x per jaar

BEKEND VAN HET BERENBOS IN RHENEN

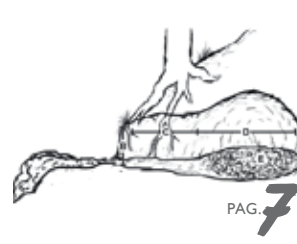
www.BEARSinMIND.org

Vietnam:
Zijn daar nog beren?

Opvang Armenië:
Verrijk een berenleven!

Berenholen:
Een Roomeens onderzoek.

Challenge!
Slaap als een beer.

NOVEMBER 2020

Deze Berekrant is een uitgave van BEARS in MIND - Stichting voor beren

Berekrant

107

Zwarte beren bescherming in Pakistan

De Aziatische zwarte beer (*Ursus thibetanus*), afgekort AZB, wordt in de IUCN Rode Lijst van Bedreigde Soorten Species (de meest uitgebreide en meest gebruikte informatiebron over de status van dier- en plantsoorten over de hele wereld) aangemerkt als een Kwetsbare soort die in aantallen steeds verder afneemt. De AZB is een onderbestudeerde en snel verdwijnende beersoort. De enige grondige studies naar de AZB zijn verricht in Thailand en delen van India. Populatie schattingen in de overige 16 'range countries' zijn veelal gedateerd en ad hoc. Bears in Mind draagt graag haar steentje bij om meer inzicht te krijgen in een belangrijke berenpopulatie in Noord Pakistan.

Project Pakistan

De populaties raken steeds meer versnipperd en in noordelijk Pakistan leven waarschijnlijk negen aparte sub-populaties. Een belangrijke 'stronghold'. Dit gebied is het meest westelijke deel van de verspreiding van de AZB waar de soort nog in redelijke aantallen voor zou kunnen komen. Nog verder westelijk, in kleine geïsoleerde pockets in Afghanistan en Iran, aan de uiterste grenzen van de wereldwijde populatie van de AZB,

zijn de dichtheden bijzonder laag. Inzicht krijgen in de werkelijke status van de populaties in noordelijk Pakistan is van groot belang voor het voortbestaan van deze iconische maar ondergewaardeerde soort en de bescherming van zijn leefgebied.

In Pakistan was de soort in het verleden wijdverspreid, maar na een scherpe achteruitgang in hun aantallen vanaf de jaren '60 is de AZB nu vrijwel uitsluitend te vinden in de vochtige gematigde

zone van het Himalaya gebergte in de Hazara regio en Azad Jammu & Kashmir. Er was en is nog steeds veel onbekend over deze soort en er zijn maar weinig onderzoekers geïnteresseerd in deze beer. Het potentieel geschikte leefgebied voor de AZB in noordelijk Pakistan, regio Chitral beslaat Arandu Gol, Beyon Gol en Shishikoh Gol in het uiterste zuiden, en Chitral Gol, Rumboor Gol en Landoor Gol in het noorden. Gol staat voor vallei in Pakistan. De afgelopen twintig jaar zijn er door

VOLG ONS OOK OP

Bears-in-Mind

bearsinmind

@berenbos

Bezoek onze vernieuwde webshop!

BERENGOED.nl

Wilt u de Berekrant voortaan digitaal ontvangen of heeft u de vorige editie (106) niet gekregen?

Laat het ons dan even weten via email

info@bearsinmind.org of via 0317-650220, dan sturen wij u er alsnog eentje toe.

Vastleggen van berensporen in het veld

Klauw sporen op een Chilghoza boom

Zwarte beren mest op de helling in Rumboor Forest

de lokale bevolking echter weinig sporen van beren of beren gezien in deze gebieden. In deze periode is er ook geen systematisch onderzoek uitgevoerd en bovendien ontbreekt het aan de juiste beschermings- en beheersmaatregelen in dit berenhabitat. Deze situatie vraagt om een multidisciplinaire aanpak (o.a. veldonderzoek, consultaties en workshops in lokale gemeenschappen) om de huidige status van deze soort in het doelgebied te onderzoeken en de verschillende problemen uiteen te zetten, alvorens samen met de regionale autoriteiten te werken aan oplossingen. Dit zal het eerste AZB project zijn in deze regio, welke volledig gericht is op deze iconische soort. Het project zal worden uitgevoerd door de lokale partner van Bears in Mind: de Mountain Society for Research & Development, gevestigd in de stad Chitral.

De uitdagingen in een arm land

Pakistan herbergt drie (onder) soorten van de bruine- en Aziatische zwarte beer: de Himalaya bruine beer (*Ursus arctos isabellinus*) en twee ondersoorten van de AZB, beter bekend als de Himalaya zwarte beer (*Ursus thibetanus laniger*) en de Balochistan zwarte beer (*Ursus thibetanus gedrosianus*). De Himalaya zwarte beer leeft in de noordelijke bosrijke gebieden van Pakistan, terwijl de Balochistan zwarte beer in geïsoleerde populaties in het zuidwesten (Khuzdar regio) van Pakistan leeft. De afgelopen tientallen jaren zijn de populaties AZB in

Pakistan ernstig gedecimeerd door jacht, stroperij van beren die o.a. vervolgens gebruikt werden door nomaden bij beer-hond gevechten (het zogenaamde *bear baiting*), het doden van beren als vergelding voor schade aan vee of landbouw, handel in delen van beren zoals huiden en vet, en habitatvernietiging. AZB zijn in sommige delen van noordelijk Pakistan volledig uitgeroeid. Zoals eerder aangegeven, is in het Chitral district naar deze iconische diersoort nog maar weinig onderzoek uitgevoerd. Vanwege de unieke geo-klimatologische en ecologische omstandigheden in met name het zuidelijke deel van Chitral, bestaat het sterke vermoeden dat de AZB hier nog in redelijke aantallen voor zou kunnen komen.

Activiteiten in dit project:

1. Diverse meetings en workshops met belangrijkste partijen. Denk hier aan de lokale gemeenschappen, regionale overheid, Pakistaanse experts en onderzoekers.
2. Bewustwordingscampagnes: minimaal twee workshops en media campagnes (o.a. radio programma's).
3. Het in kaart brengen van geschikt leefgebied: inventarisatie en beoordeling van geschikt / potentieel leefgebied voor AZB in het Chitral district.
4. Enquêtes & onderzoek: plannen en uitvoeren van enquêtes en marktonderzoek naar de handel in onderdelen van beren en huiden, zogenaamde Human Black Bear Conflict Surveys (HBBCS).

Ideaal berenhabitat

5. AZB sporen- en cameravalonderzoek in twee potentieel geschikte leefgebieden.
6. Management Plan: ontwikkelen

van een (concept) management plan, onderschreven door de betrokken partijen (zie I) en toegepast in het projectgebied.

Koen Cuyten
project manager

Bears in Mind

Met uw steun bereiken we veel!

Beste Berenbeschermers,

Het is voor iedereen een raar en soms moeizaam jaar. Helaas is het einde van de pandemie nog niet in zicht en wij hopen dat iedereen zich er door weet te slaan. Hoewel de beren er zelf fysiek geen last van hebben, staan onze partners in de landen waar we actief zijn soms voor grote uitdagingen. Duidelijk is dat de armere landen het zwaarder hebben, dan de Westerse landen. Bijna alle projecten die Bears in Mind ondersteunt hebben vertraging opgelopen. Soms hebben ze extra ondersteuning nodig omdat situaties niet meer werkbaar zijn en dus een aanpassing in het project ontwerp en uitvoering nodig zijn. We hopen op betere tijden...

Langzaam kruipt ook de kou weer in ons leven en zoeken de beren hun winterholten op om de jaarlijkse biologische klok het hoofd te bieden. De beren hebben zich de

afgelopen maanden behoorlijk volgevreten en de meeste bewoners van Het Berenbos kunnen met deze extra vetlaag de komende winter gemakkelijk doorkomen. Beren gaan in winterrust (dus niet winterslaap) vanwege hun omvang. Zoogdieren die in winterslaap gaan, zijn echt de hele winter niet te zien. Dit zijn vaak de kleinere zoogdieren. Zij zijn in staat om hun lichaamstemperatuur te laten dalen tot dezelfde als de omgeving, dat betekent dus soms wel onder het vriespunt! Zo kan het dus zijn dat je een eekhoorn vindt die stijf bevroren is. Wanneer de eekhoorn langzaam wordt opgewarmd is deze echter nog springlevend! Een beer laat vanwege zijn omvang zijn lichaamstemperatuur maar met ongeveer 5 graden zakken. Het kost teveel energie ineens en duurt te lang om zo'n groot lijf weer op te kunnen warmen. Een beer moet binnen 10 minuten paraat kunnen staan om eventueel gevaar het hoofd te bieden of te kunnen vluchten. Ook wil een beer nog wel eens even

opstaan en zijn hol verlaten voor een lekker kostje.

In deze Berekrant zijn diverse artikelen te vinden over project- en beersoorten in de meer tropische zones van de wereld: op pagina 3 van deze krant lees je over de zeldzame honingbeer in Vietnam – een nieuw project wat we sinds dit jaar ondersteunen. Op pagina 8 is meer te lezen over de eigenaardige lippenbeer die hoofdzakelijk van termieten leeft en een moeder de jongen op haar rug vervoert.

Op pagina 1 en op deze pagina is te lezen hoe het de zwarte beren in Pakistan vergaat en wat we doen om deze soort beter te beschermen. Verderop op pagina 5 lees je over de opgevangen beren in Armenië, die het onder het toezicht oog van partner FPWC goed doen! Sommige beren hebben, net als bijvoorbeeld de Bulgaarse beren in ons Berenbos, 20 jaar systematisch trauma te verwerken. Wat veel toewijding en extra inspanning vergt. We hopen met de huidige bijdrage aan dit project het welzijn van de beren naar een hoger plan te krijgen.

In oktober is de Project Commissie weer bij elkaar gekomen. Hier hebben we besloten welke projecten we komend jaar gaan

ondersteunen en welke lopende projecten verlenging krijgen. Het honingbeer onderzoek in Indonesië wordt met een jaar verlengd. Het werk is veelbelovend, maar nog niet klaar. Een nieuw project wordt gestart in Daghestan, een Russische republiek. Hier is zeer weinig bekend over bruine beren, we willen inzicht krijgen in de populatie en er zal gewerkt worden een aan anti-stroperij patrouille. We gaan ook een gedragsonderzoek ondersteunen aan de Universiteit van Salford in de UK. Meer hierover in de volgende Berekrant. Als laatste is er extra geld gegaan naar het project in Bulgarije waar door de beperkende maatregelen n.a.v. COVID-19 het laboratoriumwerk niet kon worden voltooid. Voor het einde van 2020 zal al het genetische materiaal wat de afgelopen twee jaar is verzameld, worden geanalyseerd. Daarna zal inzichtelijk worden hoe het met de twee Bulgaarse berenpopulaties gesteld is. Belangrijke informatie voor de overheid om beleid op los te laten en ook de jagerslobby buiten spel te zetten. Veel leesplezier!

Een beresterke groet,
Koen

ZIJN ER NOG WILDE HONINGBEREN IN VIETNAM?

Dat is een belangrijke vraag die Bears in Mind met een nieuwe studie beantwoord wil zien. Verschillende recente uitgebreide cameraval onderzoeken hebben aangetoond dat de Aziatische zwarte beer gelukkig nog weet te overleven in het noorden en centrale deel van Vietnam, ondanks de dramatische afname in aantallen sinds het midden van de jaren '90. Rond deze tijd begon men op grote schaal illegale metalen strikken ofwel *snares* in het bos uit te zetten om wilde dieren mee te vangen. Daarnaast schoten berengalboerderijen als paddenstoelen uit de grond, wat de vraag naar wilde beren enorm deed stijgen. De laatste cameraval foto van een wilde Maleise- of honingbeer werd bijna 20 jaar geleden gemaakt, in het Nationaal Park Cat Tien.

Workshop waar rangers cameravallen leren gebruiken

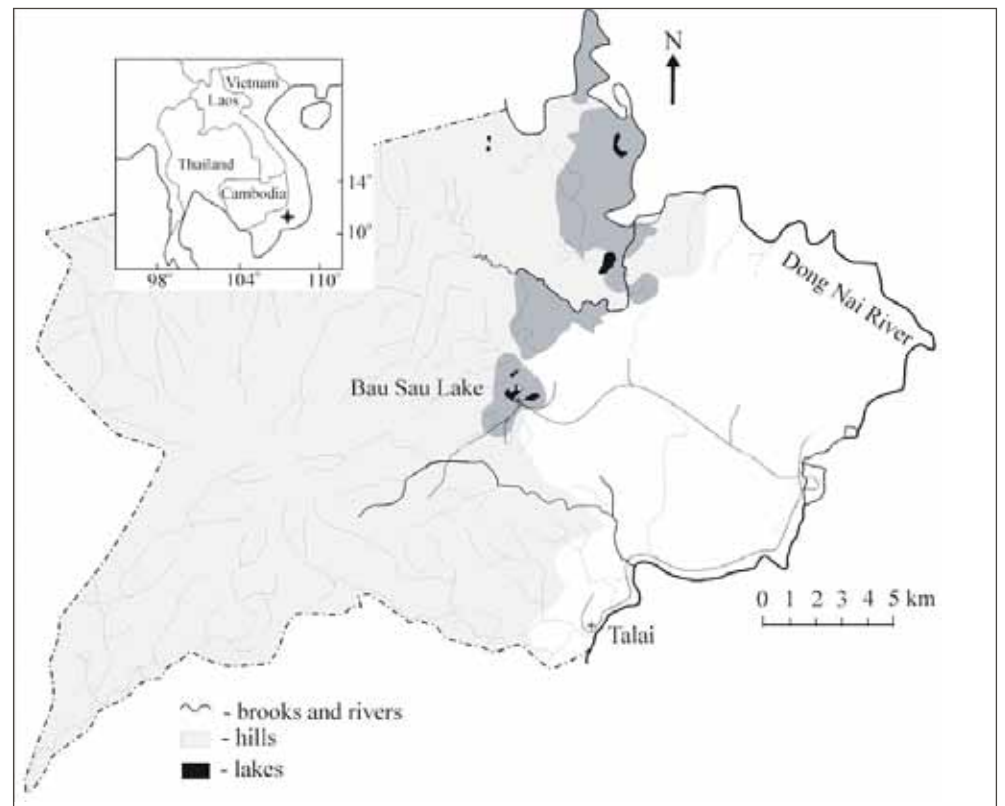
De eerste aanwijzing

Het begon allemaal in februari van dit jaar, toen rangers in Cat Tien Nationaal Park verse berensporen vonden. Sporen die mogelijk van honingberen zouden kunnen zijn! Dit gaf hoop dat de honingbeer nog steeds weet te overleven in dit deel van Zuidoost Azië. Dit project, wat uitgevoerd wordt door Free the Bears (FTB) zal zich richten op het gebruik van cameravallen die op strategische plekken opgesteld zijn; zowel langs wildpaden als in de buurt van bevestigde sporen van beren (zwarte- of honingberen). Indien middels dit project aangetoond kan worden dat er wel degelijk nog honingberen in dit gebied voorkomen, zal dat de nodige steun vanuit de overheid kunnen genereren zodat zwaarder ingezet kan worden op de bescherming van deze soort en zijn leefgebied.

Hoog nodig want de honingbeer staat op de afgrond van uitsterven in Vietnam, dat mag duidelijk zijn.

Uitdagingen in 2020

Het project zou van start gaan in juni 2020. Al snel werd duidelijk in maart / april dat ook Vietnam gebukt zou gaan onder de beperkende maatregelen i.v.m. de COVID-19 pandemie. Afreizen naar het projectgebied door het onderzoeksteam van FTB, wat hun basis heeft in Cambodja, zat er voorlopig niet in. Ook de bestelde onderdelen voor de cameravallen (SD kaarten, batterijen) waren enorm vertraagd. De 16 camera's voor dit project zijn in bruikleen van de Vinh University in Vietnam. Wel is gestart met het trainen van de rangers van het nationaal park in het gebruik van de

cameravallen. Zodra de reisbeperkingen grotendeels zijn opgeheven, zal het onderzoek in volle vaart van start kunnen gaan. Indien wordt aangetoond dat er wel degelijk een populatie honingberen stand houdt in dit zuidelijke deel van Vietnam, kan deze worden aangemerkt door de IUCN Species Survival Commission Bear Specialist Group als zijnde 'Ernstig bedreigd / Critically Endangered', waardoor een hogere mate van bescherming ingesteld kan worden.

Sambar hert op cameraval

Berensporen in februari

Cameravallen installeren

Wildzwijn op cameraval

TO BEAR IN MIND

Wanneer je betrokken bent met dieren en natuur in de wereld kun je daar bij leven voor inzetten. Ook na je leven kun je nog zorg dragen voor een beter berenwelzijn, door dit op te laten nemen in je testament.

In je testament geef je aan dat je de stichting tot (gedeeltelijk) erfgenaam benoemt of een vast gedeelte van je vermogen nalaat, een nalatenschap. Bears in Mind is volledig afhankelijk van donaties, giften en sponsors, daardoor is elk bedrag, groot of klein bijzonder welkom. Zo blijf je ook in de toekomst een verschil maken voor dierenwelzijn van beren.

Testimonials

Mensen kiezen er om hele diverse redenen voor om Bears in Mind op te nemen in hun testament, allemaal hebben zij een groot hart voor dieren en beren in het bijzonder;

“Onze dochter (Linda) was erg betrokken met de dieren en de natuur in de wereld. Nog niet zo lang geleden bezocht ze de beren in een “sanctuarium” in Roemenië, waar ze als vrijwilligster heeft gewerkt. Ondanks haar ziekte heeft ze dit werk met veel plezier gedaan.”

Frans en Anneke: “Dierenwelzijn en met name het berenleed door menselijk handelen hebben we altijd vreselijk gevonden. We hebben veel gereisd en daar hebben we veel nare dingen gezien. Beren in veel te kleine kooien alleen maar om toeristen te trekken. Niks aan om zo’n beer in verschrikkelijke omstandigheden te zien. Het liefste zouden we ze ter plekke zelf redden, maar dat gaat natuurlijk niet. Bears in Mind kan dat gelukkig wel. Het voelt enorm waardevol om er een goed doel mee te kunnen steunen.”

Heer en mevrouw Kusters; “We hebben geen kinderen en ook geen broers of zussen of andere familie meer. Onze nalatenschap is nu goed geregeld en dat is een geruststellende gedachte. We vinden het fijn om geregeld te hebben dat onze nalatenschap bij een goed doel terecht komt en niet verdwijnt als wij er niet meer zijn. Het voelt goed dat er goed werk mee gedaan wordt. We hebben het verdeeld over verschillende goede doelen.”

Nu al over nadenken

Het is een grote stap om je actief bezig te houden met je testament. Bears in Mind waardeert het enorm als je de stichting opneemt in jouw testament. Met een testament bepaal je zelf wat er met je bezittingen gebeurt. Het is goed om daar nu al over na te denken en vast te leggen dat je ook na je overlijden nog bijdraagt aan een beter welzijn voor dieren en

beren.

Je schenkt aan dierbaren en de zaken die je na aan het hart liggen. Door een testament op te maken kunt je voor uw nabestaanden en dierbaren blijven zorgen ook als je er niet meer bent. Steeds vaker nemen mensen goede doelen op in hun testament. De beren kun je blijven steunen door Bears in Mind op te nemen in jouw testament.

Wanneer je Stichting Bears in Mind wil opnemen in je testament kun je bij de notaris de volgende gegevens gebruiken:

Stichting Bears n Mind
Gevestigd te Grebbeweg 111, Rhenen
ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Utrecht onder nummer 41186102

Bears in Mind is in het bezit van de ANBI status waar door we geen belasting betalen over jouw gift en komt het volledig ten goede aan de beren.

*Uw mooiste cadeaus vindt u in
de Tinwinkel in Rhenen (de grootste van Nederland)*

Tinboerderij G.J. de Geest

Addenshoeve 4, 3911 TG Rhenen • Telefoon (0317) 61 29 58
E-mail: Tinboerderij@hetnet.nl • Internet: www.tinboerderijdegeest.nl

VERRIJKING VOOR ARMEENSE BEREN

Op pagina 5 van de vorige Berekrant schreven we kort over het lot van de drie volwassen bruine beren die onder erbarmelijke omstandigheden gered waren door de partner van Bears in Mind in Armenië: een 18-jarig vrouwtje met haar twee 5-jarige mannelijke nakomelingen. De beren zijn inmiddels tot rust gekomen in het opvangcentrum grenzend aan het Caucasus Wildlife Refuge (CWR), beheert door de organisatie FPWC.

FPWC is al een paar jaar hard aan het werk om alle beren in gevangenschap in Armenië een beter leven te geven. Naar eigen schatting leven er zo'n 60 beren onder zeer slechte omstandigheden bij restaurants, cafés en in de achtertuin van mensen. Bijna de helft hebben ze inmiddels weten te bevrijden met hulp van o.a. International Animal Rescue en ook Bears in Mind. Naast het bevrijden en een beter leven bieden voor al deze beren, werkt FPWC nauw samen met de overheid om de wetgeving omtrent het houden van wilde dieren in gevangenschap, te veranderen. Maar helaas is er nog een lange weg te gaan. Tot die tijd zijn ze regelmatig in de media te zien waar ze campagne voeren tegen dit misbruik, en ook educatief materiaal ontwikkelen en verspreiden onder de Armeense bevolking. Bears in Mind steunt FPWC al jaren. Eerst met de bouw van een nieuw groot berenverblijf in de dierentuin van Yerevan, waar een tiental van de in beslag genomen beren konden

worden opgevangen. Daarnaast met diverse campagnes en reddingsacties. Sinds dit jaar ondersteunen we hen met het verbeteren van de zorg en het welzijn van de 19 beren onder hun hoede in het CWR. Om het natuurlijke gedrag te stimuleren is een speciaal dieet ontwikkeld. Daarnaast wordt er veel gedaan aan verrijking van de verblijven: boomstammen waar noten en honing in verborgen worden, touwen met jutezakken waar geurige stro in zit zijn op diverse plekken opgehangen, een zogenaamde 'wobble tree' is geïnstalleerd waar de beren fruit uit kunnen schudden – net zoals in het wild! Diverse speelobjecten zijn aangeschaft waar de beren gretig gebruik van maken: speciale (bear proof) speelballen, scheepstouwen, hangmatten. De verzorgers maken en veranderen dagelijks de samenstelling en diversiteit van de verrijkingsmaterialen en het voedsel om de beren gezond en bezig te houden! Alle foto's zijn gemaakt in het Caucasus Wildlife Refuge.

Nieuws!

In 1998 waren er nog maar vier wilde beren in Trentino, een Noord Italiaanse provincie. Met geld van de EU werd het Life Ursus project geïnitieerd, waarbij negen beren uit Slovenië geïntroduceerd werden in de kleine Italiaanse populatie. Begin 2000 werd het eerste jong geboren en in 2010 concludeerde men dat het project een succes was, en werd afgerond toen er zo'n 60 beren in Trentino rondliepen. Helaas begonnen toen de aloude conflicten de kop op te steken, tussen mens en beer. Beren verspreiden zich ver buiten hun 'normale' leefgebied en zorgden voor diverse aanvallen op mensen en vele aanvallen op loslopende koeien en schapen. Hoewel er een compensatie systeem voor verlies van vee is ingesteld, groeide de weerstand tegen de beer enorm. Diverse zogenaamde 'probleemberen' moesten worden afgemaakt of werden gevangen. Eén van die beren, de jonge beer M49 – het 49ste mannetje dat geboren werd in de streek, kreeg de naam 'Papillon'. Vernoemd naar de gelijknamige karakter uit Henri Charrière's memoires over de ontsnapping uit een Franse gevangenis, ook verfilmd in 1973. Papillon werd in 2019 gevangen omdat hij enkele koeien had gedood en schade had veroorzaakt. In juli van dat jaar ontsnapte hij zijn 'gevangenis' en bleef ruim 9 maanden uit handen van de regionale overheid. In april 2020 werd hij opnieuw gevangen, maar ontsnapte vervolgens weer in juli, uit en zwaarbeveiligd omheind verblijf in de bossen nabij de stad Trento. Zijn wilde instinct maakt het bijna onmogelijk om hem opgesloten te houden. Na 42 dagen van vrijheid werd hij toch weer gevangen en zit sindsdien weer opgesloten in het verblijf nabij Trento. Papillon heeft inmiddels heel veel fans op social media en diverse actiegroepen strijden, tot in de rechtbank, voor zijn vrijlating. Deze bijzondere beer gaan we nog vaker terugzien in de media!

KINDERPAGINA

BEARS
in
MIND

BERENBOS AVONTUUR

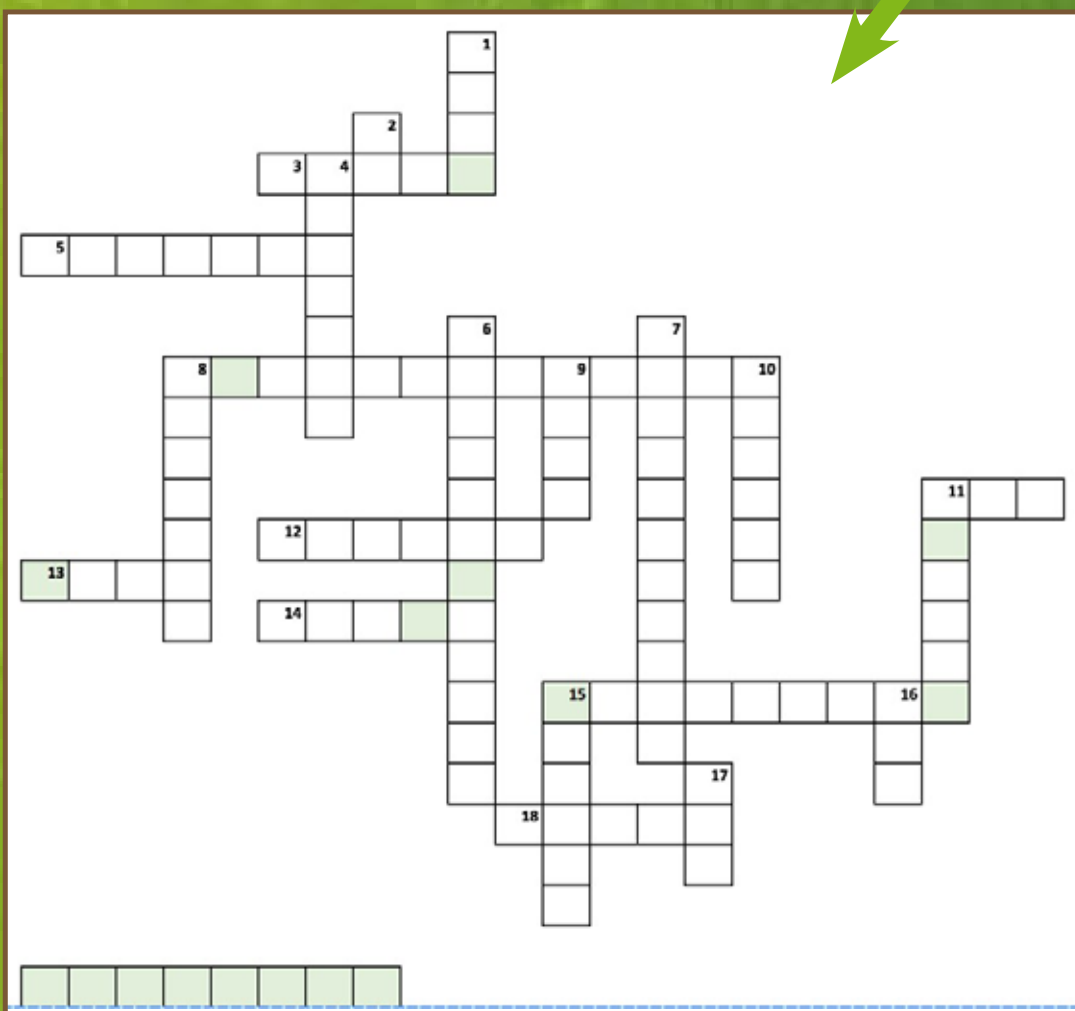
Het Berenbos kruiswoordraadsel

Horizontaal

3. Wat is de Latijnse naam voor beer
5. Wie was het speelmaatje van Björna voordat ze aankwam in Ouwehands Dierenpark?
8. Waarin worden beren vervoert?
11. Welke kleur vacht heeft de zogenaamde 'spirit bear'?
12. In welke stad vonden we Dadon?
13. Welk mythisch wezen in de Himalaya blijkt vaak een beer te zijn?
14. Welk voorwerp moest Dadon vroeger gebruiken?
15. Wat is de Engelse naam voor lippenbeer?
18. Welke beer gaat niet in winterrust?

Verticaal

1. Wat eet een beer veel als hij uit winterrust komt?
2. Wat krijgen de beren in Ouwehands in de zomer om af te koelen?
4. Waar ondersteunt Bears in Mind een nieuw project?
6. Wat is de meest onherbergzame gebied waar een beer voorkomt?
7. Hoe heet winterslaap in het Engels?
8. Hoeveel nagels heeft een beer in totaal?
9. Hoeveel hectare groot is Het Berenbos?
10. Wat is de grootste natuurlijke vijand van de lippenbeer?
11. Wanneer worden berenwelpjes geboren?
15. Welk lichaamsdeel van de beer is moeilijk zichtbaar?
16. Hoeveel keer slaat het hart per minuut van een beer in winterrust?
17. Waarvoor worden Maleise beren misbruikt?

Antwoord puzzel 1 uit BK105:

--	--	--	--	--	--	--	--

Antwoord puzzel 3 uit BK107:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Antwoord puzzel 2 uit BK106:

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

--	--

--	--	--

--	--	--

Vorm met de letters in de gekleurde blokjes de eindoplossing!

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

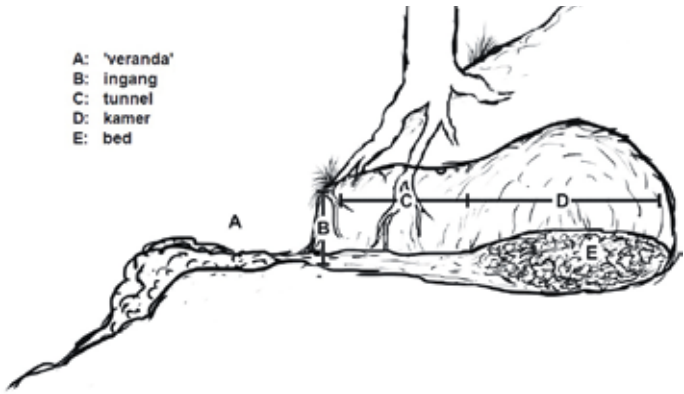
Stuur je oplossing naar: Info@bearsinmind.org ovv oplossing puzzel voor 15 december en uit alle inzendingen loten we een winnaar voor een bereleuke prijs!

Wil je de vorige puzzels nog terugvinden?

Kijk op <https://www.bearsinmind.org/BearsInMind/berekrant> en daar vindt je de Berekranten met de vorig puzzels om je antwoord compleet te maken! Succes!

HOE BELANGRIJK ZIJN OVERWINTERINGSHOLEN VOOR BEREN?

Onderdeel van de langdurige studie naar bruine beren in Roemenië, uitgevoerd door onze partner Milvus Group, is het in kaart brengen van overwinteringsholen (zogenaamde ‘dens’). De holen zijn van levensbelang voor de beer, die de (vaak strenge) winter moet doorkomen en jongen krijgt in het hol. Tot op heden zijn er maar weinig studies gedaan naar holen, zowel voor de Roemeense populatie als de Europese berenpopulatie in zijn algemeenheid.

Fysiologie

Bruine beren spenderen een aanzienlijk deel van het jaar in een overwinteringshol. De vrouwtjes krijgen in de veiligheid van een warm en beschut hol hun jongen. Jongen die blind en hulpeloos geboren worden. Pasgeboren beertjes hebben het grootste verschil in lichaamsgewicht tussen hen en moeder, van alle zoogdieren: een beertje is minder dan 1% van het gewicht van de moederbeer (minder dan een halve kilo). Beren verliezen 22-40% aan lichaamsgewicht gedurende de tijd in het hol, en vertrouwen volledig op de aangelegde vetreserves. Ze drinken geen water en plassen en poepen niet tijdens de periode in het overwinteringshol, hun metabolisme daalt met 70%, hun hartslag van 75 naar 26 slagen per minuut en hun lichaamstemperatuur van 37 tot 33 graden C!

Verstoring

Smeltende sneeuw kan tot gevolg hebben dat een berenhol onder water komt te staan. Ook kan een hol, om diverse redenen, instorten. Maar menselijke verstoring is een grotere bedreiging. Illegale jacht, houtkap en andere activiteiten die er toe lijden dat beren hun hol verlaten en in sommige gevallen hun jongen achterlaten, met dodelijke gevolgen voor de pasgeborenen. Het is dus erg belangrijk waar de beer zijn winterhol kiest, ver van menselijke verstoring, om zo succesvol de winter door te komen.

Uiterlijk

Er zijn verschillende type overwinteringsholen: natuurlijke rotsspleten, uitgegraven holen onder (omgevallen) bomen

of onder boomwortels, direct in de natuurlijke ondergrond, of een open ‘bed’ op de bosgrond. De foto’s op deze pagina zijn allemaal genomen om het Roemeense onderzoeksgebied. Een hol bestaat uit een ‘veranda’ (A), gevolgd door een ingang (B), een tunnel (C), een kamer (D) met een bed (E). De ‘veranda’ bestaat uit de grond die door uitgraving voor het hol is komen te liggen. Vaak maken beren een soort bed op de ‘veranda’ waar ze in de winter in de zon kunnen liggen. Het bed in de kamer is opgebouwd uit takken, bladeren, gras en andere materialen die direct in de omgeving van het hol zijn gevonden.

Keuze

Dit onderzoek heeft verschillende criteria blootgelegd die bepalend zijn voor de keuze van de locatie van een overwinteringshol door beren in Oost-Transylvanië. Denk aan bosbedekking, voedselvoorziening in de nabijheid van het hol, topografie en menselijke structuren (bebouwing, wegen etc). Belangrijke factoren zijn de hellingsgraad i.c.m. hoogte van de ligging van een hol. Deze combinatie hangt veelal samen met een afgelegen en voor mensen moeilijk te bereiken locatie, en dus weinig of geen menselijke

verstoring in de wintermaanden. Perfect voor een veilig onderkomen!

Roemenië

Tussen 2008 en 2017 heeft men data verzameld van de beren die als onderdeel van de grotere studie waren uitgerust met een radiokraag. In totaal zijn 115 winterholen in Oost-Transylvanië in kaart gebracht. 64% van de holen werd gelokaliseerd in het bergachtige deel van het onderzoeksgebied, 36% in de heuvels. De ingang van de holen in de bergen waren aanzienlijk smaller dan de ingang van de holen in de heuvels, met een langere tunnel, te wijten aan het koudere klimaat in de bergen waardoor temperatuurverlies in een hol groter is bij een wijdere ingang met een kortere tunnel. Men heeft gekeken wat de belangrijkste factoren zijn die bepalen waar beren een hol maken / wat een gebied geschikt maakt. De kaarten die hieruit voort zijn gekomen zullen worden gebruikt om in de toekomst de kerngebieden voor overwintering van beren te identificeren en deze beter te beschermen tegen met name verstoring door mensen.

• ERIC SNELLEMAN

BERENBOS AVONTUREN

WWW.RODE-EGEL.NL

HALLO!! IEMAND THUUST? HIER ZIJN DE APPELS DIE JE BESTELD HEBT...

JEETJE... WAT IS HET HIER ENORM DONKER ZEG! IK ZIE BIJNA NIETS... HALLO!...

OOOH... IK ZIE HET AL! HIER IS IEMAND AL IN SLAAP GEVALLEN RUIM VOOR HET BOEK VAN DE WINTER SLAAPT AL IN KNUIS...

DE LIPPENBEER – EEN UNIEKE BEERSOORT

In deze Berekrant vertellen we, naast de vele projecten die we met steun van onze trouwe donateurs kunnen financieren, ook graag meer over één van de onbekendere beersoorten in de wereld: de lippenbeer. In het Engels 'sloth bear' genaamd (*Melursus ursinus*). Een unieke soort die zich zo'n 4 miljoen jaar geleden heeft afgesplitst van de andere beersoorten. Dit resulteert in een bijzonder eigenaardig en karakteristieke beer, met een typisch dieet, in een beperkt leefgebied.

Waar?

De populatie lippenberen komt voor 90% voor in India. Daarnaast is de beer te vinden in enkele versnipperde gebieden in Sri Lanka en Nepal, mogelijk nog enkele beren in het kleine landje Bhutan. De lippenbeer is recentelijk – midden jaren '90 – helaas uitgestorven in Bangladesh. De bosgebieden in het oosten van het land zijn grotendeels verdwenen, en daarmee zijn leefgebied.

Termieten

Lippenberen zijn myrmecofaag, wat betekent dat ze met name mieren en termieten eten. In het wild bestaat ongeveer de helft van het dieet van een lippenbeer uit mieren en termieten, de andere helft zijn met name fruitsoorten en zaden. Veel van de unieke kenmerken van deze soort zijn volledig te wijten aan het feit dat ze myrmecofaag zijn.

Tijgers

Lippenberen hebben bijzonder lange klauwen, in vergelijking met hun lichaamslengte. Ze gebruiken deze klauwen om termieten uit te graven, of andere insecten en zaden. Ze zijn uiteraard ook uitstekend om tijgers en andere predatoren mee te lijf te gaan! Een ander bijzonder kenmerk is dat lippenberen geen voortanden hebben. Ze hebben nog wel de grote hoektanden, om o.a. tijgers mee te lijf te gaan, maar ze hebben een groot gat / opening in de voorkant van hun bek. Hiermee

zuigen ze termieten op, nadat ze deze hebben blootgelegd door met hun klauwen een gat in de zijkant van de termietenheuvel te maken. Zonder voortanden kunnen ze de termieten opzuigen als met een stofzuiger! Een ander uniek kenmerk is dat lippenberen naast tijgers zijn geëvolueerd. Omdat ze tijgers onmogelijk kunnen ontsnappen door te vluchten, of door in een boom te klimmen, hebben ze bijzonder agressief gedrag ontwikkeld om tijgers te confronteren. Hoewel lippenberen wel degelijk op het menu staan van tijgers, worden sommige tijgers sterk ontmoedigd door de disproportionele agressie van deze beer en laten ze de beren regelmatig 'links liggen'.

Op de rug

Het volgende unieke kenmerk, wat geen andere beer vertoont, is dat de moederberen de jongen de eerste zeven tot negen maanden van hun leven op hun rug meedragen. Hoewel er soms bruine of zwarte beren gespot worden waar een jong op de rug van de moeder 'meerijdt', zijn lippenberen de enige

beersoort die de jongen regelmatig op hun rug vervoeren. Er zijn twee verklaringen voor dit gedrag: 1) moederberen kunnen de jongen beschermen tegen tijgers (er zijn moeders met jongen gezien die met succes een tijger van zich af wisten te vechten!), en 2) het kan mogelijk te maken hebben met het feit dat ze myrmecofaag zijn. Dit gedrag wordt namelijk ook gezien bij andere mierenetende zoogdieren zoals de reuzenmierenetende. Een soort evolutionaire ontwikkeling bij dieren die termieten en mieren eten, om zo gemakkelijk hun jongen van de ene termietenheuvel naar de andere te vervoeren. Doordat ze de jongen op de rug dragen, dachten de eerste onderzoekers dat ze te maken hadden met een beer-achtige luiaard (sloth). Hier komt de Engelse naam vandaan! Wanneer een moederbeer een hol in gaat om jongen te krijgen, zal ze het hol niet meer voor voedsel of water verlaten

voor de komende drie tot acht weken. Als ze voor het eerst het hol verlaat, doet ze dat alleen en zal snel voedsel en water zoeken, voordat ze weer terug naar de jongen gaat. Nadat ze twee weken alleen het hol verlaat voor voedsel en water, komt ze definitief het hol uit met de jongen op haar rug, om vervolgens de wijde wereld in te gaan.

Tot slot zijn lippenberen het meest 's nachts actief van alle beersoorten. Hoewel ze gedurende de dag ook actief kunnen zijn, zijn lippenberen het meest actief gedurende de nacht, tijdens zonsondergang en opgang. Hier is geen duidelijke verklaring voor.

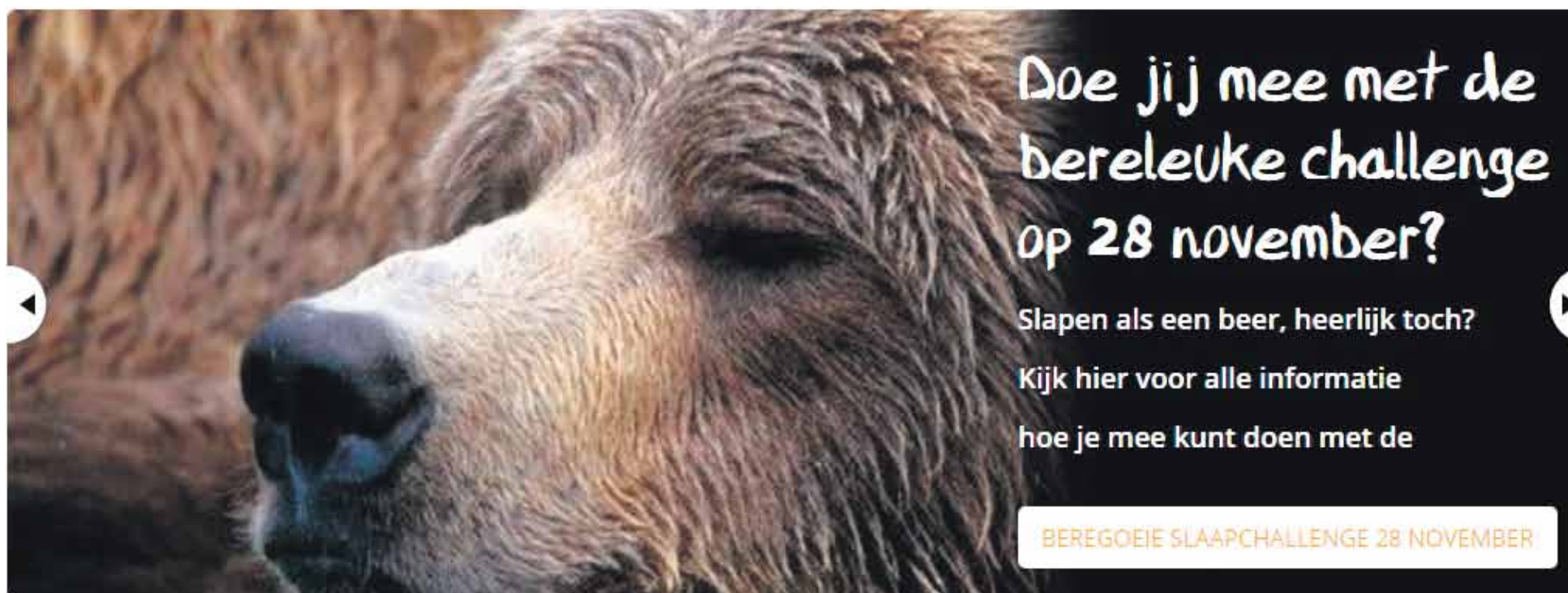
Have a bearly good day

CARDSHOP.
PRINT-, DRUKWERK EN ONLINE MEDIA

UW SITE ONLINE
ONTWERP/ PRODUCTFOTOGRAFIE
PRINT- EN DRUKWERK

Afspraak maken: cardshop.nu/agenda
Volg ons op instagram - facebook

TIEL • 0344 632174 • WWW.CARDSHOP.NU

BEREGOEIE SLAAP CHALLENGE

Op 28 november organiseert Bears in Mind in samenwerking met I Care Producties een hele nieuwe challenge! Het doel van deze challenge is in deze rare tijden je toch verbonden te laten voelen met de beren

Trotseer de kou als een beer!

Slaap op 28 november samen met je familie, je beste vriendje, je favoriete huisdier of gewoon met lievelingsknuffel onder de sterrenhemel en ervaar hoe het is om als een échte beer een winterslaap te doen.

Hoe bijzonder is het om alleen of samen met je ouders een nacht buiten te slapen? Misschien heb je dat ooit in de zomer gedaan, lekker warm en met een zwoel briesje erbij. Dat voelt natuurlijk heerlijk aan, maar heb je dat ook al eens in de herfst gedaan? Net zoals de beren doen?

Om beren in nood te helpen, organiseert Bears in Mind op zaterdag 28 november een beregezellige en beestachtig leuke challenge voor jou en je familie. Laat je sponsoren door vrienden, familie en mensen in de buurt om zo geld in te zamelen voor beren in nood!

Beregoeie slaapchallenge

Het is november... de herfst is aangebroken, het wordt sneller donker, de blaadjes vallen van de bomen en de beren gaan in winterrust... dus wij ook voor 1 nachtje, slapen als een echte beer!

Op zaterdag 28 november kan iedereen meedoen met de Beregoeie slaapchallenge van Bears in Mind. Haal de slaapzakken van zolder, trek een warme wintervacht aan en ervaar voor één nacht hoe het is om net als de beren in Het Berenbos in Ouwehands Dierenpark in winterslaap te gaan. Door zelf je eigen berenhol

te bouwen in de tuin, op het balkon of in de woonkamer.

Niemand minder dan beren liefhebber Rutger Vink ofwel Furtjuh neemt het voortouw en roept heel Nederland op om zich ook in te zetten voor deze actie.

Help jij samen met ons de beren weer op de juiste weg?

In Het Berenbos leven momenteel 9 beren die allen al een heel zwaar bestaan hebben geleefd. Dit is wel te merken, bijvoorbeeld aan de zeer belangrijke winterrust die beren horen te houden zegt directrice Ingrid Vermeulen; "Wanneer onze beren in Het Berenbos in winterrust gaan is dat een goed teken! Dat betekent dat ze weer beer kunnen zijn. Ze zijn dan in staat hun ellendige leven hiervoor te vergeten en genieten van hun natuurlijk gedrag, zoals het hoort!" Gelukkig mogen ze hier hun verdere leven weer als een beer voortzetten in het 2ha bos en worden de dieren elke dag met aandacht en veel zorg opgevangen die ze verdienen.

Slaap mee!

Deelname aan de Beregoeie slaapchallenge is helemaal gratis! Door je te laten sponsoren door familie en vrienden, en net zoals Furtjuh jouw tofste Beregoeie slaap-foto te delen, kun jij de beren helpen om hun zo welverdiende winterrust te vinden en helpen om het goede werk van Bears in Mind voort te zetten zodat

elke beer in de wereld een beerwaardig leven kan leiden. Donatiebedragen worden beloond met mooie en bijzondere geschenken vanuit Bears in Mind. Schrijf je vandaag nog in via www.beregoeieloop.nl!

Lees hier verder hoe het werkt (spoiler: supermakkelijk!)

Op <https://www.beregoeieloop.nl/> kun je een persoonlijke pagina aanmaken. Je persoonlijke pagina gebruik je om te delen op social media of om naar vrienden of familie te sturen om zo jouw streefbedrag voor de slaapchallenge te halen. Hierin staat al tekst en deze kun je nog persoonlijker maken en foto's toevoegen als je

dat wil. Hoe persoonlijke hoe beter!

Ik doe op 28 november mee aan de Beregoeie slaapchallenge voor Bears in Mind.

Samen vanuit je eigen tuin, balkon of gewoon in de woonkamer slapen als een beer onder de sterrenhemel.

Het doel is om zoveel mogelijk geld op te halen voor Stichting Bears in Mind en daarmee de beren te helpen.

Steun jij mij? Doneer dan, dank je wel!

Verder vul je in hoeveel je op wil halen, wat je streefbedrag is om de beren te steunen, check ook even wat je van ons als waardering ontvangt bij elk streefbedrag!

Wilt u ons werk een extra steuntje geven? Gebruik dan deze QR code (richt de camera van uw mobiele telefoon op de QR code en open de webpagina) om een bijdrage over te maken, of maak via internet bankieren een gift over naar NL26TRIO0254692664.

Alvast hartelijk dank!

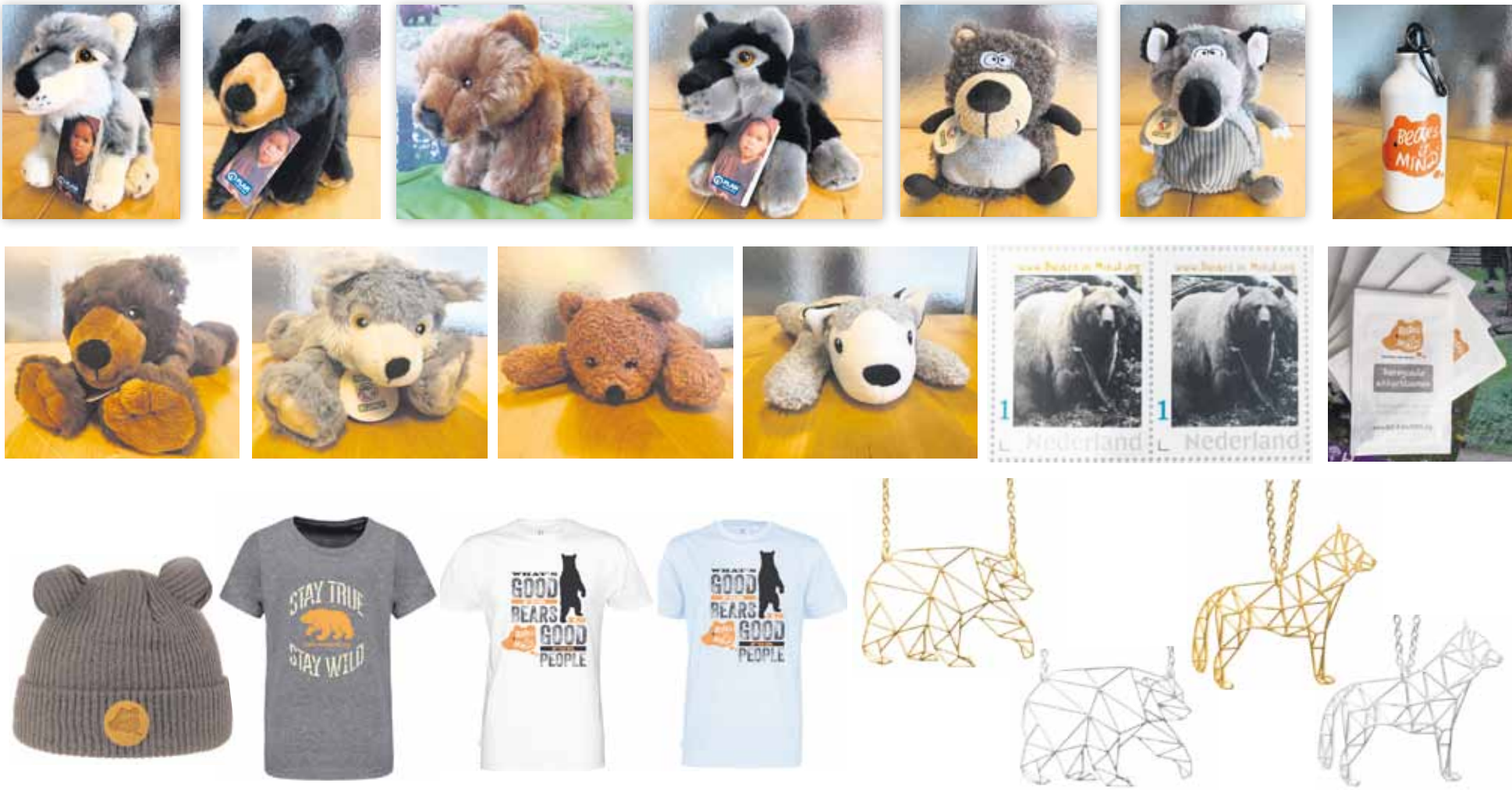

BERENBOSBEREN

 Check ook onze Facebookpagina

BERENGOED.NL

Op deze pagina of in onze webshop www.berengood.nl kunt je terecht voor leuke producten voor jezelf of om kado te doen. De opbrengst van de verkoop komt geheel ten goede aan onze projecten ter bescherming van de beren. Een beregoed gebaar!

BESTELBON

Ja, ik steun de beren en wil graag de volgende artikelen bestellen.

PRODUCT	AANTAL	PRIJS P.ST.	TOTAAL
Diversen			
Akkerbloemen mix		€ 2,00	
Postzegels vel 10 stuks		€ 15,00	
Drinkfles		€ 12,95	
Knuffels			
PLAN bruine / zwarte beer - grijze / zwarte wolf Kleur doorhalen die niet van toepassing is.		€ 12,95	
ORGANIC COLLECTION wolf / beer Kleur doorhalen die niet van toepassing is.		€ 7,95	
SUPER SOFTIES wolf / beer Kleur doorhalen die niet van toepassing is.		€ 12,95	
T-SHIRT			
Muts		€ 24,95	
'Stay true stay wild' Maten: xs, s, m, l, xl		€ 24,95	
'What's good for bears' Dames wit of lichtblauw maat 36 / 38 Heren wit maat L / XL		€ 19,95	
ORIGAMI KETTING			
Beer goud / zilver Kleur doorhalen die niet van toepassing is.		€ 14,95	
Wolf goud / zilver Kleur doorhalen die niet van toepassing is.		€ 14,95	
Subtotaal		€	
Extra donatie (optioneel)		€	
Verzendkosten		€	
Totaal		€	

Verzendkosten binnen Nederland bedragen € 4,25.
Verzending binnen Europa kost € 11,50
en voor overige landen betaalt u € 19,- aan verzendkosten.

Enmalige machtiging

SEPA

Naam: Bears in Mind
Adres: Grebbeweg 111
Postcode: 3911 AV
Woonplaats: Rhenen
Land: Nederland
Incassant ID: NL71ZZZ411861020000
Kenmerk machtiging: Bestelling Berekrant 107

Stichting voor beren

Naam: de heer/mevrouw
Adres:
Postcode/Plaats:
E-mail:
Telefoon:
IBAN nummer:Datum:
Handtekening:

Vul de Bestelbon en machtiging in en stuur deze naar Bears in Mind, Grebbeweg 111, 3911 AV Rhenen.

Of scan 'm in, maak een foto en mail naar: info@bearsinmind.org

DANK AAN DE VRIJWILLIGERS

Het einde van het jaar is alweer inzicht, de beren gaan onder de wol. Dat betekent dat het rustig is in Het Berenbos. We willen hierbij dan ook even gebruik maken om onze vrijwilligers te bedanken die gedurende de zomermaanden (wanneer we open konden) zich tomeloos ingezet hebben voor Bears in Mind!

Onze fotograaf Leo, onze topverkoper Sjaak, onze verhalenverteller Willem, de altijd vrolijke George en 'je-hoeft-maar-te-bellen-en-ik-ben-er' Michiel! Deze heren zijn onmisbaar voor onze

DIM (DierenInformatieMarkt) die te vinden is in Het Berenbos.

Ook een speciale pluim voor Corry die al die vervelende (sorry Corry!) kantoorklusjes voor ons onverstoord verwerkt.

Allemaal **HEEL HARTELIJK BEDANKT** namens het team en de beren voor jullie inzet en bijdrage aan de stichting!

Zou je ook een bijdrage willen leveren aan de stichting als vrijwilliger? Stuur dan even een mailtje naar info@bearsinmind.org

Ben je op zoek naar een webshop waar je buitenlands eten kunt kopen in Nederland?

Dan hoef je vanaf nu niet meer verder te zoeken! Earth Bear brengt jouw geliefde etenswaren uit het buitenland op de Nederlandse markt. Zo hoef je niet langer meer te fantaseren over je favoriete etenswaren van op reis, maar kun je deze buitenlandse snacks ook online bestellen vanaf je bank in Nederland.

Of je nou buitenlandse snacks online wil bestellen op basis van eerdere ervaringen of juist graag buitenlands eten wil kopen in Nederland om uitgebreide recepten te creëren, bij Earth Bear is het allemaal mogelijk.

Wist je dat wij ook wekelijks nieuwe recepten op ons blog publiceren? Ontdek ons unieke assortiment en kijk of jouw favoriete buitenlandse snacks al beschikbaar zijn om online te bestellen. Bestel je op werkdagen vóór 15.00 uur, dan kun je de volgende werkdag al van je bestelling genieten!

ADOPTIES

Maria	Mevrouw A. de Jongh
Mincho	Familie Spanjaars
Wolke	Mevrouw C. Drieghe
Tory	Mevrouw E. Smit
Cindy	De heer A. van Hooft
Bjorna	Mevrouw J. Biever
Pesho	de heer M. Doeswijk
Igor	mevrouw P. Geusebroek
Dadon	Familie Timmerman
Duuk	Mevrouw Marianne Vos

Mevrouw Chris Witvrouwen heeft de gehele roedel wolven geadopteerd en de wolven zijn nu vernoemd: Frances, Scottie, Laika en Kia.

Steun nu!

Geef hieronder aan hoe u de beren wilt steunen. Vul het formulier in of ga naar: doneren.bearsinmind.org of scan de QR code.

BEARS in MIND

Voornaam
 Achternaam
 Straat
 Postcode/Plaats
 Email-adres

☐ Ja, ik word donateur

Tot wederopzegging schenk ik:

☐ € 3,00 ☐ € 5,00 ☐ € 7,50 ☐ € per maand
☐ 25,00 ☐ € 50,00 ☐ € 100,00 ☐ € per jaar

☐ Ja, ik schenk éénmalig

☐ 25,00 ☐ € 50,00 ☐ € 100,00 ☐ €

Betaalgegevens

Dit is een SEPA machtiging. Ik machtig Bears in Mind het ingevulde bedrag na ontvangst van deze machtiging af te schrijven van onderstaand rekeningnummer.

Rekeningnummer

Tnv

Handtekening

Doe dit formulier in een voldoende gekrankeerde envelop en stuur naar:

Bears in Mind
 tav Donateurs
 Grebbeweg 111
 3911 AV Rhenen

Stichting voor beren

Doneer voor de Beer

Beregulle gevers!

Bears in Mind ontvangt geen subsidies en is financieel volledig afhankelijk van donateurs, giftgevers, sponsors en erfenissen.

Weet u dat u op vele manieren Bears in Mind kunt steunen?
 Kijk hiervoor op <https://www.bearsinmind.org/Steun-ons/>

HIER VINDT U INFORMATIE OVER:

BEREN ALS ERFGENAAM

Heeft u uw nalatenschap goed geregeld? Wilt u de beren blijven beschermen? U kunt Bears in Mind benoemen tot (mede-) erfgenaam en door middel van uw nalatenschap ervoor zorgen dat de beren in nood geholpen blijven worden.

EEN STUKJE BERENBOS KOPEN?

Wordt eigenaar van een kavel in Het Berenbos. Wat is er nu mooier dan kunnen zeggen dat je een stuk Berenbos bezit en daarmee beren in nood helpt?

PERIODIEKE GIFT MET BELASTING VOORDEEL?

Er zijn speciale belastingregels voor ANBI instellingen. Deze regels maken het mogelijk om een deel van uw schenking aan Bears in Mind af te trekken van uw belastbaar inkomen. Extra interessant dus!

ALS BEDRIJF

Sinds 1993 hebben vele bedrijven Bears in Mind gesteund, bijvoorbeeld door het geven van een donatie, door goederen te leveren, arbeid beschikbaar te stellen of een gezamenlijke actie op te zetten. Mogelijkheden die niet alleen laten zien dat u een maatschappelijk verantwoord ondernemer bent, maar ook prima reclame zijn. Wat te denken van een pakkende tekst op de kavelborden bij de ingang van Het Berenbos? Of een bord in de burcht middenin het Berenbos waarop staat dat uw bedrijf een berenhol beschermt? Met de komst van de twee reuzenpanda's komen de jaarlijkse bezoekersaantallen van Ouwehands Dierenpark en Het Berenbos ruim boven één miljoen uit. Genoeg reden dus om Bears in Mind te steunen!

BEARS in MIND

NL 26 TRIO 025.46.92.664
BEARS IN MIND
 Rhenen

Colofon

Aan deze krant werkten mee: Koen Cuyten en Ingrid Vermeulen
 Eindredactie: Koen Cuyten
 Opmaak: Wilma Termeer (CardShop.nu, Tiel)

Voor vragen, opmerkingen, tekeningen of brieven: Bears in Mind,
 Grebbeweg 111, 3911 AV Rhenen, tel.: (0317) 650220, info@bearsinmind.org

Meer informatie: www.bearsinmind.org
www.largebearenclosures.com en
www.bearalert.org

IBAN

NL 26 TRIO 025.46.92.664